

EL SENTIT DEL SER EN LA MODERNITAT: KANT I L'IDEALISME

Marta Morales Marsà

Tutor: Jordi Gómez Ubiergo

“Juicio es en el más alto y más estricto sentido la originaria separación del objeto y el sujeto unidos del modo más íntimo en la intuición intelectual, es aquella separación mediante la cual –y sólo mediante ella- se hacen posibles objeto y sujeto, es la partición originaria. [...]”

Ser –expresa la ligazón del sujeto y el objeto.

Allí donde sujeto y objeto están unidos pura y simplemente, no sólo en parte, allí donde, por lo tanto, están unidos de modo que absolutamente ninguna partición puede ser efectuada sin preterir la esencia de aquello que debe ser un ser pura y simplemente, como ocurre en el caso de la intuición intelectual”

**F. Hölderlin
Ensayos**

En aquest treball ens proposem estudiar la problemàtica fundacional de la Modernitat i la seva relació amb el significat del ser, mitjançant el tractament que en fa Kant i la pretensió de solució per part dels idealistes, centrant-nos en Hölderlin i Hegel.

Hem començat per veure com Kant ja constata aquesta problemàtica. Seguint un procediment epagòtic, o sigui, partint del fet que hi ha validesa -i que, a més, ens la trobem de dos tipus: cognoscitiva i pràctica- es pregunta en què consisteix aquesta. La resposta que troba és, per les veritats empíriques o fenòmens, l'encaix espai temporal i, per les veritats en general, l'encaix en un únic discurs, l'apercepció, el “jo”. Kant constata que el subjecte, allò que es tracta en cada dir, en dependre de la resta per a ser validat, és en el fons la totalitat de veritats i la seva garantia d'encaix, per tant, el procés en què tot es constitueix, el “ser”. Però alhora aquest no pot ser el subjecte perquè suprimeix la cosa tractada. El pensament de Kant, doncs, presenta la incomoditat del procediment epagòtic i de la que allò que sempre es tracta no pugui ser allò tractat, incomoditats que els idealistes intentaran solucionar. Aquests pretendran, tant que el subjecte sí pugui ser el subjecte com la deducció de tota veritat a partir d'ell, però es trobaran que aquesta pretensió comporta l'autosupressió del subjecte, problemàtica que, en el fons, és la que ja havia constatat Kant.

Hem volgut estudiar l'intent de solució d'aquesta problemàtica per part de dos idealistes: Hegel i Hölderlin, els quals, si bé per camins diferents, constaten que es tracta d'una problemàtica inherent a la Modernitat i l'assumeixen. Hegel assumirà la contradicció dins la nostra època: cada cosa és la concreta manera en què ella s'invalida, tot sorgeix i s'enfonsa en l'autosuprimir-se del subjecte; mentre que Hölderlin farà veure la impossibilitat d'entendre la Modernitat si no és com a mode derivat de la pèrdua de la bellesa i divinitat de les coses, del sentit del ser grec. Veurem, doncs, com tots dos posen de manifest la buidor de la Modernitat i del sentit del ser en aquesta època, i veurem també la relació entre aquesta assumpció i el fet que Hölderlin es dediqui a plasmar els seus pensaments en poesia, en figura bella (o intuïció intel·lectual).

Com a conseqüència d'aquest trànsit del sentit del ser constatarem que, si la filosofia és l'intent de respondre la pregunta “en què consisteix ser”, i el sentit del ser està vinculat al procés històric, a partir d'ara aquest s'haurà de buscar en la història esdevinguda de la filosofia.